

Prof. Dr. İlhan Helvacı

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Miras Hukuku – (24.10.2017) – 4. Hafta – 2. Ders

El yazılı vasiyetnameyi ve el yazılı vasiyetnamenin şekil şartlarını konuşuyorduk Özellikle en son kaldığımız noktaya tekrar geri gelelim: Tarih konusunda Medeni Kanunumuz gayet sert bir tavır takınmış görünüyor. Diyor ki, tarih mutlaka ve mutlaka vasiyetçinin el yazısıyla olmalıdır ve gün, ay, yıl mutlaka belirtilmelidir. Her ne kadar sert görünüyorsa da biz tarihi başka şekilde de vasiyetnamelerde görebiliriz. 1965 yılının Kurban Bayramı'nın üçüncü günü veya Cumhuriyet'in 80. yıldönümü gibi birtakım tarihler zaten bize vasiyetnamenin yapıldığı tarihi açık ve kesin bir şekilde söyleyecektir.

Düzenleme Tarihi

Tarihle ilgili, kitaplarda yer alan bir şeye işaret edeyim: Geçmişte çok kullanılırdı; insanlar mektupları için antetli, başlıklı birtakım kağıtlar kullanırlardı. Tarih için 19. yüzyıl kısmı matbu olurdu. Kişi burayı el yazısıyla örneğin, 1928 olarak doldururdu, 1988 olarak doldururdu. Tabi gün ve ayı da aynı şekilde kendi el yazısıyla doldururdu. Acaba böylesine bir tarih, el yazılı tarih şartını gerçekleştirir mi diye tartıştığımızda, ne dersiniz? Yüzyıl kısmı her ne kadar matbu da olsa, bunun birler ve onlar basamağı el yazısıyla yazıldıysa herhangi bir sorun yok diyoruz. Yine tarih, el yazılı şekilde gerçekleştirilmiştir.

Tarihle ilgili kanun koyucu neden bu kadar hassasiyet gösteriyor? Kişi acaba bu el yazılı vasiyetnameyi gerçekleştirdiği sırada ayırt etme gücüne sahip miydi veya bu tasarrufu yapmaya ehil miydi noktasında tarih önem arz ediyor. Vasiyetnamede yaş şartımız var mesela. Bu çerçevede tarih, kişinin tasarrufu yapmaya ehil olup olmadığını saptamak bakımından önem arz ediyor.

Tarihin neden önemli olduğu noktasında ikinci husus da şu: Birden çok vasiyetname yapılmış olabilir. Eğer birden çok vasiyetname yapıldıysa o zaman bu vasiyetnamelerden hangisinin önce, hangisinin sonra yapıldığını saptamak önem arz eder. Çünkü iki vasiyetname beraberinde hangi tartışmaları gündeme getirecektir? Acaba ikinci vasiyetname hangisi, birinci vasiyetname hangisi? İkinci vasiyetname acaba birinci vasiyetnameden dönülmesine yönelik mi, değil mi? İkinci

vasiyetname birinci vasiyetnameyi tamamlıyor mu yoksa onu ortadan kaldırıyor mu? Bu nedenle yine kanun koyucu tarih konusunda da hassas davranıyor.

Peki, düzenleme tarihi yoksa vasiyetname geçerli midir? İptal edilebilirlikle sakattır çünkü yine bu da bir şekil sakatlığıdır. Bu şekil sakatlığı için de yine Medeni Kanunumuzun iptal davasına ilişkin hükümlerine başvuracağız.

El Yazılı İmza

Gelelim imza ile ilgili hususlara. İmza da el yazısıyla atılmalıdır. Yani, ölüme bağlı tasarrufta bulunan kişinin elinin ürünü olmalıdır. İmza yerine geçen işaretler kullanılamaz. Parmak basmak söz konusu olamaz, el ile yapılmış bir işaret veya mühür kullanılamaz.

Soyadı Kanunumuz imzanın nasıl atılacağı hususunda bize bir işaret veriyor. İmza kişinin öz adıyla soyadının el yazısıyla yazılmasından ibarettir diyebiliriz. Başka türlü imza atılamaz mı? Vasiyetçinin kullandığı başkaca bir ibare onun kimliğinin tespiti bakımından herhangi bir güçlük veya tereddüt yaratmıyorsa imzanın mutlaka ad ve soyadın elle yazılması ile oluşturulması şart değildir. Örneğin, bir baba oğluna bir mektup yazdı. Son arzularını da bu mektubun içerisinde dile getirdi. Tüm son arzularını el yazısıyla yazdı, tarih attı gün, ay ve yıl olarak. Arkasından da “Baban” dedi mesela veya bir erkek, karısına bir mektup yazdı, içerisinde son arzularını dile getirdi ve arkasından da “Kocan” dedi mesela. Mümkün mü? Mümkün! Mutlaka ve mutlaka kişinin el yazısıyla imza atmasını arıyoruz ama bu el yazısıyla imza, mutlaka ve mutlaka kişinin adı ve soyadından ibaret olacak diye bir kuralımız yok. Ölüme bağlı tasarrufta bulunan kişiyi, onun “Baban”, “Kardeşin” gibi kullandığı ifadelerden tereddütsüz bir biçimde saptayabileceksek imzanın gereği gibi atıldığını kabul edebiliriz.

İmza nasıl olmalı? Aslında bütün irade beyanları için geçerli olan bir kuraldan söz ediyoruz. İmza irade beyanını kapatmalı, değil mi? Yani kişinin son arzularını kapatmalı, kişinin son arzularını kapsamalı. Dolayısıyla bir kişi el yazılı vasiyetnamesini kaleme aldıktan sonra onun imzası hayatın doğal akışında o metnin altında, sayfanın sonunda yer alacaktır. Vasiyetname birden çok sayfadan oluşuyorsa son sayfanın imzalanması gerekli ve yeterlidir. Ama tahmin edileceği üzere, o

birden çok sayfa arasında bağlantı kurmamız gerekir. Bu bağlantı bazen sayfaların birbirine raptedilmesi şeklinde olur. Bazen birbirine raptedilmez, birbirini takip eden sayfa numaraları olur. Bazen sayfa numarası da olmaz ama bir fikri silsile vardır, bu sayfalar birbirini takip ediyordur. Dolayısıyla, vasiyetnamenin birden çok sayfadan oluşmasına ve bu çerçevede de sadece ve sadece son sayfasının imzalanmasına herhangi bir engel yoktur diyebiliriz.

Demin de söylemeye çalıştığım üzere, vasiyetname açık veya kapalı olarak notere tevdi edilebilir. Yani böyle bir sayfa olarak tevdi edilebileceği gibi bir zarfın içerisinde kapatılarak da tevdi edilebilir. Buna kanunumuz müsaade etmiştir. Bu noktada Medeni Kanunun 595. maddesinin ikinci fıkrasının yine bize hitap eden kısmını okuyalım: “Vasiyetnameyi muhafaza eden görevli ölümü öğrenir öğrenmez teslim görevini yerine getirmekle yükümlüdür. Sulh hâkimi teslim edilen vasiyetnameyi derhal inceler.”

“Vasiyetnamenin açılması” kenar başlığını taşıyan TMK. m. 596’ ya da çok kısa değineyim:

“Vasiyetname geçerli olup olmadığına bakılmaksızın tesliminden başlayarak bir ay içinde mirasbırakanın yerleşim yeri sulh hâkimi tarafından açılır ve ilgililere okunur.”

Sözlü (Şifahi) Vasiyetname

Medeni Kanunumuzun sözlü vasiyetnameye ilişkin düzenlemelerine baktığımızda şunu gördüğümüzü söyleyebiliriz. Sizler de farkındasınız, geçmişteki derslerde de söyledim. Sözlü vasiyetnamede istisnai bir durumla karşı karşıyayız. Çok nadiren karşımıza çıkabilecek bir olguyla beraberiz.

Sözlü Vasiyetnamenin Şartları

Medeni Kanunumuz diyor ki, sözlü vasiyetnamenin yapılabilmesi için ortada olağanüstü bir durum olmalıdır. Bu olağanüstü durum sebebiyle de diğer vasiyetnameler gerçekleştirilemez olmalıdır. Yani bir olağanüstü durum olmalıdır örneğin, bir sel felaketi gibi örneğin, bir deprem felaketi gibi ve bu olağanüstü durum nedeniyle resmi vasiyetname veya el yazılı vasiyetname yapılamaz olmalıdır. İşte bu iki şart varsa, o zaman Medeni Kanunumuz sözlü vasiyetnameye müsaade ediyor. Başka türlü müsaade etmiyor çünkü sözlü vasiyetname kötü niyetli

insanların elinde oldukça kötü şekilde kullanılabilecek bir ölüme bağlı tasarruf tipidir.

Yargıtay uygulaması da son derece sıkı şekilde meseleye yaklaşıyor. Bir Yargıtay kararı var sizlerle paylaşmak istediğim. Karara konu olan olayda kişi saat 8’de vasiyetname yapma arzusunu dile getiriyor, saat 9’da sözlü vasiyetnamesini yapıyor, saat 9.30’ta da vefat ediyor. Hastane de Beyoğlu’ndaki bir hastane. Yargıtay ne diyor? Acaba Beyoğlu’ndaki hastane çevresinde noter var mıdır? Bir noter çağırmak bu kadar zor mu, çağırabilir miydi? Yargıtay; çevresindeki insanlar, yakınları noter çağırabilirlerdi ve noter hastaneye gelebilirdi ve resmi vasiyetname yapılabilirdi, diyor. Dolayısıyla, sözlü vasiyetnamenin ancak çok istisnai hallerde karşımıza çıkabileceğini tahmin edebilirsiniz.

Vasiyetçinin Son Arzuların Açıklaması

Medeni Kanunumuzun “Sözlü vasiyet” kenar başlığını taşıyan 539. maddesini ele alacağız. a. Son arzularını anlatma, madde 539 b. Belgeleme, madde 540. Yani kişi son arzularını tanıklara anlatacak, tanıklar da bunu belgeleyecekler. Belgelerken de iki yöntem var. Biri, kişinin son arzularını kâğıda dökerek vakit geçirmeksizin mahkemeye götürmektir. Diğeri de kişinin son arzularına yazıya dökmeden yine vakit geçirmeksizin doğrudan doğruya mahkemeye müracaat etmektir.

Medeni Kanun, 539. maddenin 1. fıkrasında diyor ki:

“Mirasbırakan; yakın ölüm tehlikesi, ulaşımın kesilmesi, hastalık, savaş gibi olağanüstü durumlar yüzünden resmi veya el yazılı vasiyetname yapamıyorsa, sözlü vasiyet yoluna başvurabilir.”

İki tane şarttan bahsetmiştim. Olağanüstü durum olacaktı ve bu olağanüstü durum sebebiyle kişi resmi vasiyetname veya el yazılı vasiyetname yapamaz halde olacaktı.

Medeni Kanun, 539. maddenin 1. fıkrasında birtakım olağanüstü durumları sayıyor. Bu olağanüstü durumları sınırlı sayıda saymıyor. Nereden çıkarıyorum? Medeni Kanunun ifadesinden çıkarıyorum: Savaş “gibi” olağanüstü durumlar diyor. Dolayısıyla saydığı durumlar sınırlı sayıda değil.

Yakın Ölüm Tehlikesi

Yakın ölüm tehlikesini hepimiz tahmin edebiliriz. Bir trafik kazası geçirdi kişi ve artık hakikaten ölümle burun buruna. Ama bu yakın ölüm tehlikesinin mutlaka aniden ortaya çıkması gerekmiyor. Kişi bir hastalığın son evrelerine doğru ilerlemiş olabilir ve artık yavaş yavaş yakın ölüm tehlikesiyle karşı karşıya kalmış olabilir.

Ulaşımın Kesilmesi

Bir diğer olağanüstü durum ulaşımın kesilmesidir. Örneğin kişinin okuma yazma bilmediğini düşünelim. Yani el yazılı vasiyetname yapamayacak durumda olduğunu düşünelim ve bir sel veya deprem ya da toprak kayması felaketiyle karşı karşıya kalmış olduğunu varsayalım. Bir notere ulaşabilecek veya bir noteri kendisine çağırabilecek durumda değil.

Hastalık

Hastalık deyince kanun koyucunun bu ifadesinin birazcık geniş olduğunu söylememiz gerekir. Eski Medeni Kanunumuzdaki ifade, yanlış hatırlamıyorsam, bulaşık hastalıktı. Bu ifade kötü bir tercüme eseri idi. Bunu bulaşıcı hastalık olarak anlıyorduk. Bulaşıcı hastalıkta da insanların gerçekten de resmi vasiyetname yapma olanakları ellerinden alınabilir. Aslında kanun koyucunun söylemek istediği şey, bulaşıcı bir hastalık idi ama şimdi yeni Medeni Kanun kaleme alınırken, birtakım ifadeler düzeltilmeye çalışılırken o bulaşıcı hastalık sıradan bir hastalık haline gelmiş bulunuyor. Bu yüzden hastalık ifadesini olabildiğince dar yorumlamamız lazım.

Savaş

Bir savaş halinde de yine kişi, bir resmi vasiyetname veya el yazılı vasiyetname gerçekleştiremeyecek durumda olmalıdır. Ülkeler savaşa girdiklerinde, mutlaka bütün noterler kapanacak ve hizmet veremeyecek diye bir kural yok. Ülkeler savaşıyorlar ama kendi iç sınırları içerisinde bazen hayat olduğu gibi devam edebiliyor, sadece sınırlarda çatışmalar olabiliyor. Dolayısıyla, savaş da tek başına sözlü vasiyetname yapılamama sebebi olarak görmüyoruz. Savaş sebebiyle kişi resmi vasiyetname veya el yazılı vasiyetname yapamayacak durumda olmalıdır diyoruz.

Bütün bu şartlar varsa son arzularını bildiren kişi iki tanığa son arzularını beyan edecek. Ben bu son arzularımın sizler tarafından bir vasiyetname haline getirilmesini istiyorum, diyecek. Yani bu kişilere bir görev yükleyecek. Aralarındaki ilişkiye bakarsanız, vasiyetçiyle tanıklar arasındaki hukuki ilişkiyi bir vekâlet akdi gibi, bir iş görme borcu doğuran bir sözleşme gibi telakki etmek gerekir. Vekâlet sözleşmesine ilişkin hükümleri uygulamak gerekir. Çünkü tanıklara hakikaten bir iş görme borcu yükleniyor.

Belgeleme

Tanıklar kişinin son arzularını bir sözlü vasiyetname haline getirecekler. Bunun için de bir mahkemeye müracaat edecekler. Medeni Kanunumuz diyor ki, mirasbırakan tarafından görevlendirilen bu kişilerden yani tanıklardan biri kendilerine beyan edilen son arzuları yer, yıl, ay ve günü de belirterek hemen yazar. Bu belgeyi imzalar ve diğer tanığa imzalatır. Dikkat edecek olursanız, el yazılı vasiyetnamedeki tarihin yanı sıra bir de yer ifadesi eklendi.

Bu yazma, mutlaka el yazısıyla mı olmalı? Kanun metninin içinde el yazısı ifadesini görmüyoruz. Dolayısıyla, söz konusu metin el yazılı olabileceği gibi daktiloyla da yazılmış olabilir veya başka bir araçla da yazılmış olabilir.

Kısacası, tanıklardan biri vasiyetçinin son arzularını kâğıda dök-tükten ve altını imzaladıktan sonra, gün, ay, yıl, tarihi belirttikten sonra, nerede düzenlendiğini belirttikten sonra tanıklar birlikte mahkemeye müracaat edecekler. Herhangi bir mahkeme olabilir mi? Evet, herhangi bir mahkeme olabilir. Mutlaka mirasbırakanın son yerleşim yeri mahkemesi olacak diye bir kuralımız yok mesela.

Kanun koyucu diyor ki, yazılan belgeyi, ikisi birlikte, vakit geçirmeksizin mahkemeye verirler çünkü diğer mirasçıların baskıları altında kalabilirler ve sözlü vasiyetnamede birtakım değişiklikler yapma ihtimalleri söz konusu olabilir. Kanun koyucu “Belgeleme” kenar başlığını taşıyan 540. maddede diyor ki:

“... Yazılan belgeyi ikisi birlikte vakit geçirmeksizin bir sulh veya asliye mahkemesine verirler ve mirasbırakanı vasiyet-

name yapmaya ehil gördüklerini, onun son arzularını olağanüstü durum içinde kendilerine anlattığını hâkime beyan ederler.”

Resmi vasiyetnamedeki tanıklık gibi adeta, değil mi? Orada da böyle düzenlemeler vardı. Bu defa tanıklar, vasiyetname yaparı tasarrufta bulunmaya ehil gördüklerine ve vasiyetnamenin olağanüstü bir durum altında yapıldığına tanıklık ediyoruz, diyecekler.

Doğrudan Mahkemeye Başvurma

Tanıklar böyle bir belgeleme yöntemini tercih edebilirler. Yani metni, tanıklardan bir tanesi kaleme alır, altını imzalar diğer şartlarla beraber, diğer tanık da imzalar ve birlikte vakit geçirmeksizin sulh veya asliye mahkemesine müracaat ederler.

Ama aynı zamanda herhangi bir metin düzenlemeden, doğrudan doğruya mahkemeye de müracaat edebilirler. Doğrudan doğruya mahkemeye müracaat ettiklerinde de kişinin son arzularını mahkemeye beyan edecekler. Diyecekler ki, bir kişi bize böyle bir vasiyetname yapma görevi yükledi, kişi olağanüstü koşullar altındaydı ve biz onu tasarrufa, vasiyetname yapmaya ehil gördük. Kişinin son arzuları, a, b, c, d idi diyecekler. Bu çerçevede mahkeme bir tutanak tutacak ve kişinin son arzuları bu şekilde bir kâğıda dökülmüş olacaktır.

Medeni Kanunun 540. maddesinin ikinci fıkrası da diyor ki:

“Tanıklar, daha önce bir belge düzenlemek yerine, vakit geçirmeksizin mahkemeye başvurup yukarıdaki hususları beyan ederek mirasbırakanın son arzularını bir tutanağa geçirebilirler.”

Demek ki, 1. Tanıklara bildirim safhası var. 2. Tanıkların belgeleme safhası var. Bu belgeleme safhasında da iki yöntem var. Bunlardan biri, tanıklardan birisinin metni kaleme alması, bir diğeri de herhangi bir metin kaleme almadan doğrudan doğruya mahkemeye müracaatla söz konusu vasiyetnamenin şekillenmesi aşaması diyebiliriz.

Düzenlemeye Katılma Yasağı

Resmi vasiyetnamede tanıklık yapabilecek kişiler için birtakım şartlarımız vardı. Kanun koyucu, sözlü vasiyetnamede de bir tanesi hariç aynı şartları arıyor. TMK m. 539/f.3 diyor ki:

“Resmi vasiyetname düzenlenmesinde okur yazar olma koşulu dışında, tanıklara ilişkin yasaklar, sözlü vasiyetteki tanıklar için de geçerlidir.”

Hatırlayacağınız üzere, fiil ehliyeti bulunmayanlar tanık olamaz. Bir ceza mahkemesi kararıyla kamu hizmetlerinden yasaklı kişiler tanık olamazlar. Birtakım başka detaylar da vardı, onları söylemiştik. Bu anlamda kanun koyucu diyor ki, resmi vasiyetnamedeki tanıklara ilişkin kurallar sözlü vasiyetnamede de aranır, sadece tanıkların okur yazar olması şartını aramıyorum, diyor. Nedenini de gerekçede şöyle kaleme almış kanun koyucu, diyor ki, sözlü vasiyetname zaten çok istisnai durumlarda söz konusu olabiliyor. Örneğin, okuma yazma bilmeyen bir kişi bir dağ köyünde ulaşımın kesilmesi nedeniyle sözlü vasiyetname yapmak zorunda kalıyor. Yanındakiler de okuma yazma bilmiyorlarsa o zaman sözlü vasiyetname yapılması neredeyse imkânsızlaşacak hale geliyor. Dolayısıyla ben tanıkların okur yazar olması şartını aramıyorum diyor.

Hâkim Yerine Geçebilecek Kişiler

Medeni Kanunumuzun bahsettiğimiz 540. maddesi var. 540. maddesi, sulh veya asliye hâkiminin yerine geçecek kişilerden söz ediyor:

“Sözlü vasiyet yoluna başvuran kimse askerlik hizmetinde bulunuyorsa, teğmen veya daha yüksek rütbeli bir subay; ülke sınırları dışında seyreden bir ulaşım aracında bulunuyorsa, o aracın sorumlu yöneticisi; sağlık kurumlarında tedavi edilmekteyse, sağlık kurumunun en yetkili yöneticisi hâkim yerine geçer.”

Sözlü vasiyetnamenin ancak olağanüstü koşullarda yapıldığını dikkate alan kanun koyucu, savaş halini, askerlik hizmetini, kişinin yakın ölüm tehlikesi içerisinde, hastalık hali içerisinde olması ihtimalini göz önünde bulundurarak birtakım kolaylıklar yaratmaya çalışmıştır.

Askerlik hizmeti için, teğmen veya daha üst rütbeli subaylara hâkimlik vazifesi yapabilmeleri imkânını tanımış. Bir hastanede hastanenin en yetkili kişisine örneğin başhekime bu imkânı tanımış. Aynı

şekilde ulaşım araçlarında da o aracın sorumlu yöneticisine yani örneğin uçaklarda pilotlara, gemilerde kaptanlara, vb. hâkimlik yapabilme imkânını tanımıştır.

Hükümden Düşme

Medeni Kanunumuzun özel bir hükmü var. Diyor ki, kişi bu olağanüstü koşullar altında vasiyetnamesini yaptı ve bir süre sonra olağanüstü koşullar ortadan kalktı ve üzerinden de bir ay geçti. Vasiyetname hükümsüz hale gelir diyor.

Bu hüküm aslında, sözlü vasiyetnameye ne kadar istisnai hallerde müsaade edildiğinin bir başka göstergesidir Bütün sıkı şekil şartlarını koydu. Tanıklar için, hâkim için bütün sıkı şekil şartlarını saydı. Arkasından bunlarla da yetinmedi diyor ki, olağanüstü durum ortadan kalktıysa, olağanüstü durumun ortadan kalkmasından itibaren de bir ay süre geçtiyse artık o sözlü vasiyetname hükümsüz hale gelir.

Mirasbırakan için sonradan diğer şekillerde vasiyetname yapma olanağı doğarsa, bu tarihin üzerinden bir ay geçince, sözlü vasiyet hükümden düşer. Bu hükümden düşer ifadesi acaba bizi nereye götürür zihnimizde? Bir iptal edilebilirlik hali mi, bir kendiliğinden kesin hükümsüzlük hali mi? Kendiliğinden kesin hükümsüzlük halidir. Kanun koyucu diyor ki, söz konusu sürenin sonunda vasiyetname kendiliğinden kesin hükümsüz olur. Ayrıca bir iptal davası açılmasına gerek yoktur.

Miras Sözleşmesi - Miras Sözleşmesi Tipleri

Miras sözleşmeleri karşımıza iki tipte çıkabiliyor. Hemen şunu söyleyelim. Miras sözleşmeleri, resmi vasiyetname şeklinde düzenleniyor. Ama resmi vasiyetname tek taraflı bir hukuki işlem, miras sözleşmelerinde ise, iki taraflı bir hukuki işlemle karşı karşıyayız.

Miras sözleşmelerini ikiye ayırarak incelemek mümkün Olumlu miras sözleşmeleri var, olumsuz miras sözleşmeleri var. Yani, kişi örneğin, bir başka şahsı mirasçı atıyor veya bir diğer şahıs için muayyen bir mal vasiyetinde (belirli bir mal vasiyetinde) bulunabiliyor. Ya da bir muhtemel mirasçı, mirasbırakana ben mirastan feragat ediyorum, senin vefatında senin mirasçın olmayacağım, diyor.

Olumlu miras sözleşmelerinde mirasbırakan bir ölüme bağlı kazandırmada bulunuyor. Örneğin, bir kişiyi mirasçı atıyor. Örneğin, bir muayyen mal vasiyetinde bulunuyor. Olumsuz miras sözleşmelerinde de bir mirasçı mirasbırakana, ben gelecekte senin mirasçım olmayacağım, diyor. Mirasbırakan da söz konusu feragati kabul ediyor. Geçmişteki derslerimizde söylemiştim. Ölüme bağlı tasarrufta bulunan kim bu örnekte? Mirasçının feragatini kabul eden taraftır.

Miras Sözleşmesinde Tasarrufta Bulunanın Ehliyeti

Miras sözleşmesi yapacak kişi ehliyet bakımından tam ehliyetli, olmalıdır. Ayırt etme gücüne sahip olmalı, ergin olmalı ve kısıtlı olmamalıdır.

Adı üzerinde miras sözleşmesi bir sözleşme, bu sözleşmeden tek taraflı dönmek mümkün değil. Ancak ve ancak kanunun aradığı birtakım şartlar gerçekleşirse miras sözleşmesinden dönmek söz konusu olabiliyor.

Miras Sözleşmesinde Üçüncü Kişi Yararına Kazandırma

Miras sözleşmesi karşı taraf yararına veya bir üçüncü şahıs yararına birtakım hükümler içerebiliyor. Ölüme bağlı tasarrufta bulunan mutlaka karşı tarafı mirasçı atayacak, karşı tarafa bir kazandırmada bulunacak diye bir kural yok. Bir miras sözleşmesi yapılabilir A ve B arasında. A ne yapabilir? Bir ölüme bağlı tasarrufta bulunuyor olabilir ve bu çerçevede C şahsına birtakım kazandırmalarda bulunuyor olabilir. Yani bu anlamda bakıldığında, kazandırmalar üçüncü kişi lehine de olabilir diyoruz.

Bir Taraflı ve İki Taraflı Miras Sözleşmesi

Miras sözleşmesi adı üzerinde iki taraflı bir hukuki işlem, bir sözleşmedir. Ama miras sözleşmeleri bakımından doktrininin yaptığı bir ayırım var, gerçekten de önemli, dersimizin akışında da sürekli olarak bu terimleri kullanacağız: bir taraflı miras sözleşmesi, iki taraflı miras sözleşmesi. Ne demek istiyoruz acaba? Zaten miras sözleşmesi iki taraflı hukuki işlem değil mi? Evet, iki taraflı hukuki işlem ama eğer bir miras sözleşmesinden bahsediyorsak ve bu miras sözleşmesi iki taraflıdır veya bir taraflıdır diyorsak bundan kastımız şu: Bir taraflı miras sözleşmesi.

leşmesinde, taraflardan sadece bir tanesi ölüme bağlı tasarrufta bulunmaktadır. Diğer taraf bu ölüme bağlı tasarrufu sadece ve sadece kabul eder veya ölüme bağlı tasarrufu kabul etmesinin yanı sıra sağlığında bir borç altına girer. Bu bir taraflı miras sözleşmesidir. İki taraflı miras sözleşmesinde ise her iki tarafın da ölüme bağlı tasarrufta bulunması ile karşı karşıya kalırız.

Bu dersin hem altyazılı hem altyazısız videolarına
ulaşmak için
Youtube > Prof. Dr. İlhan Helvacı sayfasını
ziyaret edebilirsiniz.